

Nautrēnu Ziņas

23.08.2018

NAUTRĒNU VIDUSSKOLA
2018. GADA 25. AUGUSTA

AICINA SKOLAS ABSOLVENTUS, SKOLOTĀJUS, DARBINIEKUS UZ
NAUTRĒNU SKOLAS 155 GADU JUBILEJU -
ABSOLVENTU SALIDOJUMU

- Sv. mise Nautrēnu draudzes baznīcā plkst. 15⁰⁰
- Dabīnieku reģistrācija skolā, skolas un izstāžu apskate sākas plkst. 16⁰⁰
- Svinīgā salidojums daļa pie skolas plkst. 18⁰⁰
- Balle ar galdiem plkst. 20.00 Nautrēnu kultūras namā
- Aicinām Absolventu dārzā iestādīt dekoratīvo piemīņas koku vai krūmu
- Tālu braukšiem nodrošinām naktsmājas dienesta viesnīcā

Skolai Nautrēnos – 155

Pēc vēstures liecībām šogad Nautrēnu pagasta teritorijā pirmajai skolai svinēsim 155. jubileju! Savukārt jau vairāk kā 70 gadus Rēzeknes novada Nautrēnu pagasta Rogovkas ciemā darbojas vidusskola. Līdz 1948. gadam pastāvēja Rogovkas sešklasīgā pamatskola. Tagadējā skolas ēka uzcelta un iesvētīta 1938. gada 2. oktobrī. 1967. gadā uzcelta piebūve ar sešām klašu telpām un sporta zāli, bet 1974. gadā – dienesta viesnīcas ēka. Skolai ir muzejs, kur pirmie darbi novadpētniecībā aizsākas 1965. gadā. 2002. gadā tika atklāts Latgāliešu valodas, literatūras un kultūrvēstures apguves metodiskais centrs. 2009. gadā tika atklāti četri jaunie dabaszinību kabineti un izremontēta dienesta viesnīcas ēka. No 2009. gada septembra par Nautrēnu vidusskolas struktūrvienību kļūst Bērzgales pamatskola. 2015. gadā tika veikta skolas ēku renovēšana un labiekārtota skolas apkārtnē.

Nautrēnu vidusskolā kopā ar struktūrvienību Bērzgales pamatskolu 2017./2018. mācību gadā mācījās 205 skolēni no Rēzeknes novada Nautrēnu, Ilzeskalna, Gaigalavas, Bērzgales, kā arī Kārsavas novada Mežvidu un Salmavas pagasta. Skolēni var izmantot dienesta viesnīcas pakalpojumus. Skolā strādā 20 pedagogi un 17 tehniskie darbinieki. Skola realizē sešas izglītības programmas, tai skaitā vispārējās vidējās izglītības profesionāli orientētā virziena programmu ar Valsts Aizsardzības mācību un divas speciālās pamatizglītības programmas.

Skolā darbojas dažādi pulciņi: etnogrāfiskais un vokālais ansamblis, muzikālais teātris, dramatiskais, ģitāristu, tautu deju, riteņbraucēju, jaunsargu, koriģējošās vingrošanas, sporta spēļu, latgāliešu rakstu valodas, angļu valodas debašu, praktiskās fizikas, radošo darbu, robotikas pulciņi; Rēzeknes novada BJSS treniņgrupa basketbolā un vieglatlētikā; J. Soikāna Ludzas mākslas skolas Nautrēnu filiāle. Fakultatīvajās nodarbībās var apgūt vācu valodu, komerczinības, mājsaimniecību (traktorapmācību), autoapmācību, peldēšanu (2.klasē), darboties mazpulkā, projektos – “Esi līderis”, “JAL”. Darbojas divas skolēnu uzņēmējdarbības firmas.

Skolēni veiksmīgi piedalās mācību priekšmetu olimpiādēs, konkursos un sporta sacensībās, starptautiskos “Erasmus+” projektos. 2018. gadā skola Valstī ierindojās 11. vietā labāko lauku skolu vidū pēc rezultātiem Valsts olimpiādēs un zinātnisko darbu rakstīšanā.

Nautrēnu vidusskolas kolektīva vārdā visus absolventus, pedagogus, darbiniekus aicinu 2018. gada 25. augustā uz Absolventu salidojumu!

Nautrēnu vidusskolas direktore Anita Ludborža

Lauksaimnieku ziņas

Lai kādi darbi darāmi, lai kādi klimatiskie apstākļi, saimniecībām jābūt gatavām kontrolējošo iestāžu pārbaudēm. Tāds ir uzstādījums, - vēlamies saņemt valsts vai Eiropas jekādu atbalstu, jāpilda nosacījumi.

► Lauku atbalsta dienests pārbaudes plāno veikt vēl visu septembri. Zālāju platībām jau jābūt novāktām. Papuvēm jābūt apartām līdz 15.septembrim. Nav atlaižu. Pārbaudiet, vai lopiem ir krotālijas. Jābūt sakārtotam novietnes žurnālam. Ja kurš pieteicies uz brīvprātīgi saistīto atbalstu par slaucamajām govīm, katru dienu jāveic piena uzskaitē.

► Arī Valsts augu aizsardzības dienests veic izbraukumus. Atcerieties noteikumus. Šīs pārbaudes tomēr jau ir ierastas gadu gadiem. Vienkārši jāizdara tas, kas jāizdara. Regulāri. Ja lauku miglošanas darbus neveic pats īpašnieks, jāsaraksta VIENOŠANĀS ar pakalpojuma sniedzēju.

► Valsts vides dienests veic pārbaudes attiecībā uz piesārņojošām darbībām. Aktuālākais ir par kūtsmēslu uzglabāšanu un vircas uzkrāšanu. Par šo tematu bijuši vairāki semināri.

► Pārtikas un veterinārā dienesta pārbaudes saistās ar dzīvnieku veselību un labturību, t.sk., biodrošību. Atgādināšanai par svarīgāko, kas jāievēro cūku audzētājiem:

* cūkām nedrīkst izbarot nedz zāli, nedz ābolus, bietes un citus dārzeņus, arī dārzeņu lapas. Nedrīkst izbarot virtuves atliekas;

* cūkas nedrīkst turēt āra aplokos;

* ja cūku novietnes durvis un logus izmantojiet vēdināšanai, tiem jābūt aprīkoti ar aizsargsietiem;

* cūku barības sagatavošana jāveic tikai šim mērķim paredzētā telpā un tajā neuzglabājat izejvielas, kokmateriālus u.c. priekšmetus, kas varbūt bijuši saskarē ar ĀCM vīrusu (tas ir, kuriem varētu būt piekļuvuši savvaļas dzīvnieki); pakaišus, ko izmato cūku novietnēs, jāuzglabā slēgtās telpās, kur tiem nevar piekļūt savvaļas dzīvnieki. Neizmantojiet nesenu no lauka savāktus sienu un salmu pakaišus – drošāk sākt tos izmatot pēc 3 mēnešu uzglabāšanas;

* cūkas turiet atsevišķās telpās no citu sugu dzīvniekiem;

* pirms iešanas kūtī ir obligāti jānomaina apavi, kā arī pie ieejas novietnē jānodrošina apavu dezinfekcija;

* cūku reģistrācija LDC ir obligāta prasība visiem cūku turētājiem!

Bioloģiskās saimniecības!

► Individuālās atļaujas saņemšanas termiņš ziemāju sēklas iegādei (ja netiek piedāvāta bioloģiski audzēta sēkla) ir **15.oktobris**.

► Līdz **1.septembrim** kontrolējošajai institūcijai jāiesniedz naudas saņemšanas dokumentu kopijas un pieteikums par pārdoto fasēto un marķēto produkciju no pagājušā gada 1.septembra līdz šī gada 31.augustam 210 eiro apmērā. Runa par dalību bioloģiskās lauksaimniecības shēmā.

Informācijai

► **Centralizētu dzīvnieku liķu savākšanu veic vairākas firmas:**

• SIA „Reneta” - tālr. 63822498, 29337148;

• SIA „Baltic trade” - tālr. 28373234, 20000085;

SIA „Grow energy” - tālr. 26333304.

Parasti tiek zvanīts SIA “Reneta”.

Anastasija Saleniece,

LLKC Rēzeknes nodaļas lauku attīstības konsultante

Latvijas stiprās ģimenes. Latgales zemnieku dzimta – Jūrdži.

„Lai arī vecāki nāk no Balvu puses, mani arvien kā neatminama mīkla saistījusi Rēzeknes novada Rogovka. Kādēļ tieši tās apkaimes latgalieši tik uzņēmīgi un aktīvi? Kādēļ tieši tur norit tik aktīva un patriotisma pilna Latgales kultūras dzīve? Rogovkieši ir tie, kuri Rēzeknē rīko latgaliešu valodas olimpiādes” žurnālā „OK” raksta **Eva Johansone**.

Tieši mazajā Rogovkā notiek latgaliskā nometne skolotājiem ar skaisto nosaukumu Vosoruošona. Tieši šeit izskan tautas muzikantu festivāls O, bļaka!, jestrās Pēterdienas svinības un daudz citu pasākumu. Iespējams, atradu atbildi, kādēļ turienes ļaudis ne tikai sirsnīgi un strādīgi, bet arī Latgali aizstāvoši un aktīvi. Šoreiz piedāvāju iepazīties ar Jurdžu ģimeni, kas vasaras darbu vidū atrada laiku, lai satiktos ar mani Lejās, dzimtas mājās jau vairākās paaudzēs, un izstāstītu savu stāstu.

Pretošanās drukas aizliegumam

Latgaliešu dziesminieks, rokrakstu grāmatniecības pārstāvis Andrivs Jūrdžs piedzima 1840. gada 12. decembrī Ludzas apriņķa Nautrēnu pagasta Korklinīku ciemā. Kā jau daudzi tajā laikā, arī viņš piederēja pie dzimtcilvēku ģimenes, kurā izglītībai atlika maz laika.

Lasīt zēnu iemācīja māte pēc dziesmu grāmatas, rakstību viņš apguva patstāvīgi.

Neskatoties uz ierobežotajām iespējām izglītoties, viņš vēlāk iemācījās un pārvaldīja krievu, poļu, lietuviešu un latīņu valodu. Drukas aizlieguma gados radās kultūras fenomēns - rokrakstu grāmatniecība. Latgaliešu zemnieki, būdami bez skolas izglītības, ar roku pārrakstīja grāmatas. Viens no aktīvākajiem pārrakstītājiem, veltot tam savu mūžu, līdz zaudēja redzi, bija Andrivs Jūrdžs. Viņš apzinājās drukas aizlieguma ietekmi uz latgaliešiem, kādu tumsonību tā varēja nest starp viņa ļaudīm, tāpēc no grāmatām, avīzēm un žurnāliem uz atsevišķām lapām sāka ar roku pārrakstīt, viņaprāt, vērtīgo, lai varētu dalīties ar citiem. Lielu daļu tekstu viņš pats pārtulkoja latgaliešu valodā. No daudzajām sarakstītajām un sakrātajām lapiņām veidojis biežus sējumus, izplatījis tos, tādējādi cenšoties mazināt drukas aizlieguma radīto postu Latgalē. Sarakstījis 25 sējumus, diemžēl lielākā daļa no tiem gājuši zudībā.

Latgaliešu Mūžīgais kalendārs

Paralēli tulkošanai un citu materiālu pārrakstīšanai Andrivs devās pie apkaimes ļaudīm, pierakstīja tautasdziesmas, sakāmvārdus, ticējumus, padomus sadzīvē, mājas un lauku vērojumus, kā arī oriģināldzeju. Šādā veidā radās dažādas atziņas par dzīves norisēm tuvākajās apkaimēs. No šiem novērojumiem tika sastādīta Jūrdža pazīstamākā grāmata – kalendārs Myužīgais kalenders (Mūžīgais kalendārs), kas tagad glabājas Latvijas Nacionālajā bibliotēkā un ir ļoti vērtīgs tā laika tautas psiholoģijas, uzskatu, dzīvesveida, garadzīves atspoguļotājs.

Rokrakstu grāmatniecība nebija izplatīta visā Latgalē, tā līdz ar kultūras un saimniecisko atmodu uzplauka tieši Ludzas un Rēzeknes apriņķī, kur aktīvi darbojās Jūrdžs. Viņa paveiktā nozīmi vairo tas, ka viņš ne tikai darbojās drukas aizlieguma laikā, izglītojot latgaliešus un piedāvājot materiālu lasītprasmes apgušanai, bet ļāva arī latgaliešiem apzināties savu identitāti, spēju pašiem mācīties, organizēt kultūras dzīvi un stāties pretī liegumiem.

Nodzīvojis garu, bagātīgu, bet arī smagu mūžu, Andrivs Jūrdžs nomira 1925. gadā, dažus gadus pēc Latvijas valsts dibināšanas, atstājot aiz sevis iedvesmotus novadniekus, kuri turpināja novērtēt latgaliešu valodu un vietējās tradīcijas. Simts gadu vēlāk ar Jūrdža roku rakstītais kalendārs Myužīgais kalenders, kas izdots 1907. gadā, iedvesmoja režisoru Jāni Ozoliņu-Ozolu izveidot filmu ar tādu pašu nosaukumu.

Pazudusī garumzīme

2012. gada decembrī uz filmas Mūžīgais kalendārs pirmizrādi devās Andriva Jūrdža pēcteči. Režisors radīja filmu, kurā bija dokumentējais Andriva pēcteču – Jurdžu un Ivulānu – dzimtas. Andrivs droši vien būtu lepns, redzot, ka arī simts gadus pēc viņa nāves pēcteči ne tikai runā latgaliešu valodā, bet arī saimnieko viņa dzimtajā pusē – Nautrēnu pagastā. Lai arī Korklinīku ciemu, kurā dzima Andrivs, vairums iedzīvotāju ir pametuši, turpat netālu dzīvo Jurdži, kas ir Andriva Jūrdža pēcteči un jau gadsimtiem dzīvo šajā apvidū, pārciešot gan karu, gan pēckara padomju represijas un kolektivizāciju, paliekot un kopjot dzimtas zemi.

Parādot šo ģimeņu ikdienu, filma atklāj latgalisko identitāti tās dabiskajā vidē ar latgaliešu valodu kā tās galveno stūrakmeni. Vienīgi laika gaitā no uzvārda pazudusī garumzīme – no Jūrdžiem dzimtas turpinātāji kļuvuši par Jurdžiem. Filmā var redzēt, ka abu ģimeņu dzīve šeit ir cieši savijusies ar senču tradīcijām.

Dzīvodami blakus modernajai pasaulei, vecākā paaudze joprojām daudz ko dara kā senos laikos: paši dara alu, sien sieru, kuļ sviestu, pin skalu grozus, vij virves un piekopj citus tradicionālos amatus. Arī jaunie māju saimnieki, par spīti kārdinājumam

braukt laimes meklējumos uz ārzemēm vai vismaz uz pilsētu, ir sapratuši, ka te ir viņu īstā vieta, šeit viņi jūt gandarījumu un dzīves piepildījumu, kaut arī brīžiem nākotnes vārdā ir jābūt gataviem atdot visu.

Jūrdža pēcteči Teksasā

Pēc filmas iznākšanas notika diezgan neparasts likteņa pavērsiens. Amerikas latgalietis Pēteris Ragaušs savā Hjūstonas mājā, Teksasā, skatoties filmu Mūžīgais kalendārs, sadzirdot uzvārdu Jurdzs, sapratis, ka ekrānā redzami viņa nesatiktie Latgales radi. Pētera vecāki Anna un Vitolds izbrauca no Latvijas, un vēstures likloči nežēlīgi sašķēla un izmētāja spēcīgo latgaliešu dzimtu pa pasauli.

Izmantojot sociālos tīklus, viņš sazinājās ar Arni un Renāti Jurdžiem, kuri, protams, aicināja atbraukt uz Latviju, lai iepazītos un parādītu dzimto pusi. Pēteris kopā ar māsu Helēnu nolēma, ka pēc daudzajiem gadu desmitiem laiks doties savas dzimtas meklējumos, kā arī beidzot ieraudzīt zemi, kur dzimuši viņu senči.

Tik dažādās zemēs dzīvojošie Jurdža pēcteči nebija cits citu sastapuši. Arī Pēteris un Helēna nāk no Latgales dižgara Andriņa Jurdža dzimtas. Otrā pasaules kara laikā, glābjoties no komunistiem, viņu vecāki – jaunākā paaudze – devās bēgļu gaitās uz rietumiem. Filmas varoņu mamma Anna kā bērns devās bēgļu gaitās 1944. gadā ar saviem vecākiem, septiņiem brāļiem un māsām. Viņu tēvs Vitolds devās trimdā viens pats, atstājot ģimeni Latgalē. Māsīca Ilga ar vecākiem atgriezās Latvijā 1950. gadā. Savukārt vecākā Jurdžu paaudze palika Latvijā, kas Staļina represiju laikā tika izsūtīta uz Sibīriju kā tautas ienaidnieki. Māsīcas Jeļena un Veronika vēl joprojām dzīvo Tomskā. Helēna un Pēteris jau piedzima un auga ASV, par savu latgalisko izcelsmi uzzinot tikai no vecāku stāstiem.

Latvija viņiem vienmēr saistījies ar laimes zemi, kaut ko īpaši dārgu un svētu, jo tā mācīja vecāki. Braucienu uz Latviju un atkalsatikšanos savā otrajā filmā par Jurdžiem Likteņzeme dokumentēja Jānis Ozoliņš-Ozols, un 2016. gadā tā piedzīvoja pirmizrādi – šoreiz jau ar plašāku dzimtas stāstu, kas sniedzas pāri okeānam. Filmā redzams, ka abi visai slikti runā latviešu valodā, bet cenšas pēc iespējas ātrāk to apgūt, kā arī aktīvi iesaistās latviešu sabiedriskajā un diplomātiskajā dzīvē, uzņemot pie sevis pat Latvijas prezidentu. Taču visemocionālākā ir Amerikas latgaliešu tikšanās ar saviem radiem Latvijā un patiesā savas dzimtas stāsta izziņošana.

Spilvendrānas noslēpums

“Jautājumi par dzimtas vēsturi man radās desmit gadu vecumā. Kad citi puīšļi teica, ka iešot pie vectēviem, man radās jautājums – pag, kāpēc man nav vectēvu? Kur ir mani vectēvi?” atceras Arnis Jurdzs. Viņa mamma Silvija allaž atbildējusi, ka vectēvi pazuda kara laikā, bet sīkāk neko nepaskaidroja. Arnis arvien uzstājīgāk sācis vaicāt, kā vectēvi var pazust karā, bet atbildes neguva.

Pavisam negaidot, viņš kādu dienu, mainot spilvendrānu, pamanījis, ka spilvens apšūts ar sarkanās krāsas audumu, kas līdzīgs Latvijas PSR karogam. Zēns vaicājis, kādēļ kā izsmiekls vīstu spalvu apšūšanai izmantots padomju karogs? Tad nu beidzot mamma un tētis stingri piekodinājuši, lai nevienam nestāsta, atbildējuši uz mazā Arņa jautājumiem. Vispirms – par spilvendrānu, ko Arņa vecmāmiņa apšuvusi, nīstot režīmu, un tad par vectēviem.

“Abi mani vectēvi bija draugi, kopā kā jauni puīši pirmskara Latvijā aizsargos dienējuši, vēlāk pie vāciešiem. Man nesanāca viņus satikt, pat mamma savu tēvu neredzēja. Viņai bija tikai divi gadi, kad tēvu izveda uz Sibīriju. 1952. gadā atnāca pavēste, ka mammas tētis miris, nav arī kapavietas, oficiālais iemesls – plaušu karsonis. Vai tā ir patiesība? Mēs nezinām.

Izvest gribēja arī tēva mammu ar bērniem, bet paglāba radnieks, kas bija dienējis padomju armijā.

Ar mammu pēc tam abi gājām uz arhīvu, lai paskatītos dzimtas dokumentus par abiem vectēviem, bet tie nozuduši pa ceļam uz Latgali. Tajos dokumentos tiešām interesanti ieraksti – kurš par kuru sūdzības tolaik rakstīja. Piedevām sūdzības reizēm pat uz izplēstām baznīcas grāmatas lapām rakstīja un nodeva padomju varai. Otrs vectēvis izbēga no Sibīrijas vilciena, taču viņu drīz vien nošāva Ciblā. Liktenis lēma, ka abus manus vectēvus, kā jau daudziem, vēsture iemala 20. gadsimta traģiskajos notikumos. Tēvs man arī vēl Ulmaņlaikā dzimis, daudz pieredzējis,” savu vīriešu dzimtas vēsturi stāsta Arnis.

Stipras dzimtā bija arī sievietes. “Vecmamma nekad nepavedās, mācīja, ka sava zeme un cilvēki jāaizstāv līdz galam. Tādi esam izauguši – lieli savas vietas, zemes un valsts patrioti,” asarām acīs, atminoties vecmāmiņu Silviju Jurdžu, stāsta Arņa vecākā meita Aija.

Ieaudzīnāts patriotisms

Arnim, kuram pilngadība iestājās pārmaiņu laikā, izdevās izvairīties no dienēšanas padomju armijā, lai gan vairākas reizes esot nākusi pavēste. Vienreiz vēl nebija sasniedzis dienēšanas vecumu, otreiz bijis lauzts krūšu kauls, trešo reizi iestājies autoskolā, kas vēl uz pusgadu atrīvoja no armijas. Līdz tam laikam jau bija notikušas pārmaiņas, sākas deviņdesmitie, lielas pārmaiņas Latvijā. Arnim sanāca divus mēnešus dienēt alternatīvajā dienestā, strādājot kolhozā.

“Visai dzīvei kolhozu atēdos. To trako mēslu šķūrēšanu! Pēc tam jau sākās pārmaiņas, bija 1991. gads. Atceros, kā augusta puča laikā ķēra jaunus puīšus uz ielām, lai ievilktu dienestā. Izdevās nenokļūt viņu rokās. Pēc puča iesauca Latvijas armijā, vēl tagad atceros datumu, 24. oktobris, kad sāku dienēt Daugavpilī.

Tajā laikā jau biju iepazinies ar savu nākamo sievu – Renāti. Kopā mācījāmies vienā skolā, bet pamanījām viens otru tikai 6. klasē. Viņa allaž staigāja apkārt tāda skaista un smaržojusies! Tās traki stiprās smaržas gaitenī gan man nepatika. Tuvāk iepazīnāmies, sadraudzējāmies, kad abi uz ballēm sākām staigāt. Atceros, 1986. gadā nopirku motociklu, Renāte jau bija mana meitene,” smaidot atceras Arnis.

“Viņš vienmēr bija solīdi sagērbies. Pirmajam skolā bija pie krūts piesprausts Latvijas karodziņš, par ko draudēja nepatikšanas. Arnis bija ļoti drosmīgs. Viņu ietekmēja stāsti par latgaliešu vīrsaišiem, Latvijas karogu. Droši vien ietekmi atstāja arī tas, ka pie mums darbojās aktīvistu grupa Helsinki '86, Juris Vidiņš arī bija no šā gala, izplatīja te žurnālus, uzrunāja cilvēkus. Arņa mamma viņu labi pazina. Abi jau toreiz klausījās radiostaciju Amerikas Balss. Silvija bija liela Latvijas patriote, spīts un mīlestība uz Latviju. Arnī ir no mammas,” stāsta Renāte. “Jā, mamma bija liela patriote, iemācīja uz mūžu, ka citas zemes mums nav. Sava zemīte jāaizstāv un jāsarģā,” atzīst Arnis.

Interese par vēsturi

Arnīs un Renāte apprecējās 1992. gadā, piedzima vecākā meita Aija, pēc tam Arnita. Paralēli bērnu audzināšanai Renāte ieguva arī divus maģistra grādus – pedagogijā un bioloģijā. Vēlāk piedzima dviņu puikas Renārs un Rolands. Renāte vairāk nekā 20 gadus strādā par skolotāju vietējā skolā. Arnis jaunībā izstudējis vēsturi un kultūrvēsturi, bet tāpat kā citi dzimtā kļuva par zemnieku. Vēsture gan viņam ir īpaši iemīļots temats.

“Arnim pie gultas vairākos stāvos sakrautas vēstures grāmatas un žurnāli. Drīz jau gāzīsies. Vīram ārkārtīgi patīk lasīt par vēsturi, izzināt. Skapji vēstures grāmatu pilni! Viņš nemanot naudu notērē grāmatu veikalos, pērkot jaunākos vēstures izdevumus,” mīļi par vīru piebilst Renāte. “Interese par vēsturi droši vien no tā, ka esmu daudz pētījis arī dzimtu, vietējo apkaime. Kas tik te noticis! Tik daudz vietējo latgaliešu leģionā dienēja. Filmā arī redzams, kas ar mūsu dzimtu notika, kā mūs pa pasauli izsvaidīja, bet saknes nav izrautas. Satiekot Pēteri, radnieku no ASV, uzreiz bija saikne, kontakts. Mēs zinājām, ka Amerikā ir radi, bet padomju laikā baidījāmies komunicēt. Pēc 1949. gada izsūtīšanas mūsējie pārstāja sazināties, lai neizsūta.

No ASV nāca paciņas, bet te dzīvojošie vairs neatbildēja, lai pasargātu ģimenes, mazums, ņems un izsūtīs par to. Skumjš stāsts, protams. Tāda bija realitāte, kas sašķēla ģimenes. Pēteris ir attāls radnieks, bet satiekoties uzreiz jutām, ka esam no vienas dzimtas. Tagad viņš pie mums no Teksasas atbrauc biežāk nekā mēs aizbraucam uz Rīgu. Izveidojusies sirsnīga draudzība. Tas nekas, ka viņš audzis ASV, studējis Hārvardā, strādājis multimediju kompānijā.

Lai arī mūs šķir astoņu stundu laika starpība, tik un tā sazināties. Ja kaut kas svarīgs ģimenē atgadījies, uzreiz zvanām, stāstām. Sveicam cits citu svētkos, izrunājamies. Pēc katras viesošanās Pēteris raud, kad dodas projām, grūti viņam tomēr aizbraukt no dzimtās puses. Lūk, cik spēcīgas saites, emocionāla saikne! Sajūta, ka esam pazīstami jau veselu mūžību,” atzīst Arnis.

Zemnieki un uzņēmēji

Sēžam ap bagātīgi klātu Latgalē, dzimtas mājās, kur jau piecās paaudzēs saimnieko Jurdži. “Zemnieka gēns laikam pārmantots. Bērniņā mani uz bērnudārzu nevarēja dabūt, visur gāju mammai līdzī. Viņa kolhozā bija galvenā zootehniķe, skatījās visu līdzī. Graudi, lopi, piens – visam iziets cauri, visu pārzinām. Esam vidēji liela zemnieku saimniecība, audzējam zīdītājgovis, nododam bullīšus un telītes līdz desmit mēnešu vecumam. Janvārī sadzimst, vasarā ganās, pienu dzer, pēc tam nododam, arī eksportējam. Saimniecībā aug arī sešas sivēnmātes un sivēni. Sējam bioloģiskos graudus.

Man pilsētas nepatīk. Mežs, daba, lauki, bez tā es nevaru. Vajag klusumu un gaisu, pilsētā nevar paelpot, tur viss izsūc enerģiju. Atbraucot atpakaļ uz laukiem, ieeju mežā, atgūstu spēku un atkal kļūstu par cilvēku,” smejas Arnis.

No Andriņa Jūrdža, iespējams, Arņa vecākajā meitā Aijā mantota mīlestība uz tekstiem, lasīšanu, dzejoļu rakstīšanu. “Man patīk sacerēt Ziemassvētku dzejoļus saviem bērniem,” saka Aija. Arņa un Renātes jaunākajiem bērniem, dvīņupuiķām, vislabāk patīk spēlēt futbolu. Lai arī ikdienā jāpalīdz saimniecībā, jāravē, graudi jāmaļ un jāpalīdz tētim, iebraucot Lejās, pirmais, ko var redzēt, ir futbola vārti un neskaitāmas bumbas. Uz manu jautājumu par nākotni abi gandrīz vienlaikus iesaucas, ka arī pēc mācību beigšanas prom no dzimtajām mājām nebrauks, jo ļoti patīk dzīvot laukos.

Kopā ģimenē svin dzimšanas dienas, vārdadienas, Lāčplēša dienu, 18. novembri, līgosvētkus. Galdi tiek klāti arī 1. septembrī, bet, skolu noslēdzot, Arnis bērnus vienmēr aizved uz ūdens atrakciju parku.

Latgaliešu spēks mūsdienās

Renāte un Arnis uzsver, ka vietējie ļoti rūpējas par latvietību. “Mēs jau te ap Rogovku tāds īstens filtrs esam. Kas nāk no Krievijas, to latviskojam – jāsarģā savas robežas, savas tradīcijas. Zinu, ka te ikviens būtu gatavs aizsargāt savu dzimteni, joku nebūtu. Mēs te bijām, esam un būsīm sardzē, lai ar Latviju nekas nenotiek.

Zinu, ka citviet Latgalē tāpat, tāpēc jo īpaši nepatīk, kad latgaliešus nenovērtē un saka, ka te jau gandrīz Krievija.

Nekā! Mani puikas pat nesaprot krieviski! Nautrēnu pagasts, piemēram, ir ļoti latvisks, tas pats ar Rogovku. Andriņš Jūrdžs mums te kārtīgus pamatus ielika,” piebilst Arnis. Sarunas noslēgumā viņš novēl Latvijai simtgadē ne tikai ģeogrāfiski, bet arī sadzīviski atrasties Eiropā, kur tiek domāts par cilvēkiem mazpilsētās un laukos. “Gribētos, lai te būtu plašāks vidusslānis, ne tikai bagātie un nabagie. Tad ar mūsu valsti viss būs kārtībā arī ilgtermiņā,” spriež Arnis.

Pēc preses materiāliem.

Mazpulka Ziņas

Rītdienas sējējs – Nautrēnu mazpulka

2018. gada 19. Jūlijā ciemos pie Nautrēnu mazpulka ieradās vērtēšanas komisija 5 cilvēku sastāvā ;

Ilze Kļava-biedrības “Latvijas Mazpulki” padomes priekšsēdētāja

Inita Krivasonoka – LLKC Lauku attīstības nodaļas projektu vadītāja

Jānis Upenieks – Latvijas Pašvaldību savienības sistēmu analītiķis

Ēriks Bite- biedrības “LJZ kluba” valdes loceklis.

Jānis Drigins- Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras vadītājs.

Nautrēnu mazpulka divi mazpulcēni Viktors Drozdovs un Laima Grišule startēja “Rītdienas sējējs – mazpulka dalībnieks” konkursā. Viņi rādīja savu paveikto darbojoties Nautrēnu mazpulkā. Laima iepazīstināja komisiju ar savākiem ārstniecības auziem un garšaugiem, bet Viktors rādīja kā veicas ar dažādu zemeņu šķirņu audzēšanu. Rezultātus saņemsim tikai septembrī.

Mazpulku nometne – “Visu daru es ar prieku”

No 23 jūlija līdz 27 jūlijam Madonas novada Ļaudonas pagastā sabrauca mazpulcēni uz lielo republikas mazpulku nometni “Visu daru es ar prieku”. Šogad nometnes tēma bija mežs, ekoloģija, dabas aizsardzība. No Nautrēnu mazpulka uz nometni brauca deviņi mazpulcēni un vadītāja. Trīs mazpulcēni strādāja kā brīvprātīgie vadot grupas, pārējie piedalījās nometnes nodarbībās. Gājām pārgājienā pa Krustkalnu dabas rezervātu, apmeklējām z/s “Līvi”, kur audzē kazas un ražo sieru un saldējumu, z/s “Jānkalni”, kas nodarbojas ar melleņu lielloģu audzēšanu un pārstrādi. Braucām ekskursijā uz Kalšnavas čiekurkalni un arborētu. Visu laiku nometnē darbojās radošās darbnīcas, talantu vakars, sporta spēles. Bija piedzīvota viena piedzīvojumiem bagāta nedēļa. Gaidīsim nākošo nometni.

Mazpulku vad. A. Šķestere

„NZ” sagatavoja un izdeva N. Viļuma
nautrenu.zinas@inbox.lv